

Väljaandja:	Kaitseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.08.2022
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2025
Avaldamismärge:	RT I, 06.07.2022, 4

Välisluureameti põhimäärus

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

Vastu võetud 03.07.2014 nr 19

RT I, 10.07.2014, 4

jõustumine 13.07.2014

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.12.2014	RT I, 18.12.2014, 9	01.01.2015
06.07.2016	RT I, 09.07.2016, 23	01.08.2016
21.06.2017	RT I, 28.06.2017, 8	01.07.2017
13.10.2017	RT I, 20.10.2017, 11	01.11.2017
15.12.2017	RT I, 22.12.2017, 4	01.01.2018
07.05.2020	RT I, 09.05.2020, 1	01.06.2020
15.12.2021	RT I, 17.12.2021, 9	01.01.2022
03.07.2022	RT I, 06.07.2022, 3	01.08.2022

Määrus kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 42 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Välisluureameti staatus

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

(1) Välisluureamet (edaspidi *amet*) on Kaitseministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis täidab seadusega talle pandud ülesandeid.

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

(2) Oma ülesannete täitmisel esindab amet riiki.

§ 2. Ameti eelarve

Ameti kulud kaetakse riigieelarvest. Ametil on oma eelarve, mille kinnitab, muudab ja mille täitmist kontrollib kaitseminister seaduses kehtestatud korras.

§ 3. Aruandekohustus

Amet on aruandekohustuslik kaitseministri ees, kes suunab ja koordineerib ameti tegevust ning teostab ameti üle teenistuslikku järelevalvet.

§ 4. Ameti asukoht

(1) Amet asub Tallinnas. Ameti postiaadress on Rahumäe tee 4b, 11316 Tallinn.

(2) Ameti mujal asuva struktuuriüksuse asukoht ja postiaadress tuuakse ära struktuuriüksuse põhimääruses.

§ 5. Ameti nimetus inglise keeles

Ameti ingliskeelne nimetus on *Estonian Foreign Intelligence Service*.

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

§ 6. Ameti pitsat ja sümbolid

(1) Ametil on väikese riigivapi kujutisega ja ameti nimega 35 mm läbimõõduga pitsat. Ameti struktuuriüksusel võib olla oma nimega lihtpitsat, kui see on ette nähtud struktuuriüksuse põhimääruses.

(2) Ametil on oma embleem (lisa 1).

(3) Ameti embleemi kasutatakse ameti dokumendiplankidel ning võib kasutada kujunduselemendina ameti trükistel, meenetel ja muudel ameti identiteeti kandvatel esemetel.

§ 7. Ameti teenetemärgid

(1) Ameti teenetemärgid on:

1) Välisluureameti teenetemedal, millel on kaks liiki. I liigi medalil on kaks järku – kuld- ja hõbemedal. II liigi medalit nimetatakse eriteenetemedaliks (lisa 2);

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

2) Välisluureameti teenistusmedal (lisa 3);

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

3) Välisluureameti aumärk (lisa 4).

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

(2) Välisluureameti teenetemedaliga tunnustatakse:

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

1) isikuid, kes ametis teenistuses või tööl olles on andnud märkimisväärse panuse Eesti julgeoleku tagamisse (kuldmedal);

[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

2) isikuid, kes ametis teenistuses või tööl olles on andnud väljapaistva panuse oma töösuuna arendamisse (hõbemedal);

[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

3) Eesti kodanikke või välismaalasi, kes koostöös ametiga on andnud olulise panuse Eesti julgeoleku tagamisse (eriteenetemedal).

(3) Välisluureameti teenistusmedaliga tunnustatakse isikuid teenistus- või tööülesannete silmapaistvalt hea täitmise eest ametis.

[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

(4) Välisluureameti aumärgiga tunnustatakse isikuid laitmatu teenistuse eest ametis.

[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

(5) Teenetemärke antakse üldjuhul üks kord aastas, ameti loomise aastapäeval 16. novembril, või erandina muul ajal peadirektori otsusega.

(6) Teenetemärgi andmise otsustab peadirektor.

(7) Välisluureameti teenetemedali ja teenistusmedali juurde kuulub tunnistus, millele kantakse teenetemärgi kavaleri ees- ja perekonnanimi, olemasolu korral auaste, teenetemärgi nimetus ja number ning andmise kuupäev. Tunnistus on eestikeelne. Välismaalasele antavale tunnistusele lisatakse ingliskeelne tõlge. Tunnistusele kirjutab alla peadirektor.

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

(8) Teenetemärki kantakse kooskõlas teenetemärkide kandmise hea tavaga. Välismaalased võivad kanda teenetemärki päritoluriigis kehtiva korra kohaselt.

(9) Teenetemärkide statuudi kehtestab peadirektor.

2. peatükk

Tegevusvaldkond ja ülesanded

§ 8. Ameti tegevusvaldkond

Ameti tegevusvaldkonnas on riigi julgeoleku ja põhiseadusliku korra tagamine, sealhulgas selleks vajaliku teabe kogumine ja töötlemine, vastuluure teostamine ning riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse korraldamine ja kontrollimine seadusega sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 23.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 9. Ameti ülesanded

Amet:

- 1) kogub ja töötleb riigile välis-, majandus- ja riigikaitsepoliitika kujundamiseks ning riigikaitseks vajalikku välisriike, välismaiseid tegureid või tegevust puudutavat poliitilist, sõjalist ja majanduslikku teavet;
- 2) teostab vastuluuret Eesti välisesinduste ja väljaspool riigi territooriumi asuvate Kaitseväe üksuste kaitseks;
- 3) teostab vastuluuret oma ametnike ja töötajate, koostööle kaasatud isikute ja valduste kaitseks;
- 4) teeb koostööd Kaitsepolitseiametiga riigi vastu suunatud kuritegude ärahoidmiseks;
- 5) korraldab ja kontrollib elektrooniliseks teabeturbeks kehtestatud nõuete täitmist, annab või tunnistab kehtetuks vastavussertifikaadid riigisaladuse töötlussüsteemidele ning kontrollib nende käigushoidmist, sealhulgas ehitamist, kasutamist, hooldamist, remontimist ja ühendusi sidevõrkudega;
- 6) korraldab ja kontrollib salastatud teabe kaitseks kasutatavate krüptomaterjalide haldust ja kaitset õigusaktides sätestatud ulatuses ja korras;
- 7) korraldab ja kontrollib erisidet;
- 8) teostab julgeolekukontrolli ametisse teenistusse või tööle kandideerivate ja ametis teenistuses või tööl olevate isikute, välja arvatud peadirektori ja tema asetäitja, suhtes;
- 9) osutab elektrooniliselt teabe kogumisel ametiabi Kaitsepolitseiametile ja Kaitseväele;
- 9¹) täidab riigi julgeoleku volitatud esindaja ülesandeid;
[RT I, 23.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]
- 10) peab oma ülesannete täitmiseks vajalikke andmebaase;
- 11) peab ameti valdusesse antud riigivara üle arvestust õigusaktidega ettenähtud korras;
- 12) töötab välja ameti tegevusvaldkonda reguleerivate seaduste, Vabariigi Valitsuse ja kaitseministri määruste ning muude õigusaktide eelnõud;
- 13) teeb oma pädevuse piires koostööd teiste riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse asutuste ja organite ning füüsiliste ja juriidiliste isikutega, samuti teiste riikide julgeolekuasutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 14) täidab muid talle seaduse, Riigikogu otsuse, Vabariigi Presidendi seadluse, Vabariigi Valitsuse määruse ja korralduse ning kaitseministri määruse ja käskkirjaga pandud ülesandeid.

3. peatükk Juhtimine ja struktuur

§ 10. Ameti juhtimine

(1) Ametit juhib peadirektor.

(2) Peadirektori äraolekul asendab teda peadirektori asetäitja, viimase äraolekul keskuse juht.
[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(3) Peadirektori ametikohalt vabastamisel või ametiaja lõppemisel täidab peadirektori ülesandeid kuni uue peadirektori ametikohale asumiseni peadirektori asetäitja, viimase äraolekul keskuse juht.
[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

§ 11. Ameti peadirektor

Peadirektor:

- 1) juhib ameti tööd;
- 2) vastutab ameti tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise eest ning annab aru kaitseministrile;
- 3) informeerib vajaduse korral kaitseministrit ameti tegevusvaldkonda puudutavates küsimustes;
[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]
- 4) esitab kaitseministrile ettepanekuid ameti tegevusvaldkonna korraldamiseks;
- 5) kehtestab kaitseministri volitusel või esitab kaitseministrile kehtestamiseks ameti teenistukohtade koosseisu;
- 6) sõlmib lepinguid, esindab ametit ja annab volitusi ameti esindamiseks;
- 7) annab seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse või korralduse või kaitseministri määruse või käskkirja alusel ja täitmiseks teenistusalasest küsimustes käskkirju, mis on kohustuslikud kõikidele ameti ametnikele ja töötajatele;
- 8) annab ameti ametnikele ja töötajatele suulisi ja kirjalikke korraldusi, mis registreeritakse ameti asjaajamiskorras ettenähtud korras;
- 9) kehtestab ameti töökorralduse reeglid ja raamatupidamise eeskirjad ning ametnike ametijuhendid;
- 10) nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt ameti ametnikud;
- 11) sõlmib, muudab, peatab ja lõpetab töölepinguid ameti töötajatega;
- 12) pärib aru ameti ametnikelt ja töötajatelt;
- 13) määrab ameti ametnike palgad ja töötajate töötasu, lähtudes Vabariigi Valitsuse kehtestatud palgaastmestikust, palgamääradest, kaitseministri kehtestatud palgajuhendist ning eelarves selleks ettenähtud vahenditest;

- 14) kohaldab ametnikele ja töötajatele ergutusi, määrab ametnikele distsiplinaarkaristusi ning teeb töötajatele hoiatusi;
- 15) esitab kaitseministrile ameti eelarve eelnõu ja eelmise aasta eelarve täitmise aruande ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise üle;
- 16) otsustab ameti valduses oleva riigivaraga seotud küsimusi riigivaraseaduse ja selle alusel antud õigusaktide alusel ning valvab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise üle;
- 17) otsustab riigihangete korraldamise ja ameti varustamise tema ülesannete täitmiseks vajalike vahenditega;
- 18) täidab muid ülesandeid, mis on talle antud seaduse, Riigikogu otsuse, Vabariigi Presidendi seadluse, Vabariigi Valitsuse määruse või korralduse ning kaitseministri määruse või käskkirjaga, samuti kaitseministri või Kaitseministeeriumi kantsleri või asekancleri antud ülesandeid.

§ 12. Peadirektori asetäitja ja keskuse juht

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(1) Peadirektori asetäitja ja keskuse juht alluvad vahetult peadirektorile.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(2) Peadirektori asetäitja ja keskuse juhi äraolekul asendab teda peadirektor või peadirektori määratud isik.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(3) Peadirektori asetäitja ja keskuse juht:

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

- 1) koordineerib, suunab ja kontrollib temale alluvate ameti struktuuriüksuste tööd;
- [RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]
- 2) annab korraldusi, mis on täitmiseks kohustuslikud talle alluvatele ametnikele ja töötajatele;
 - 3) valvab talle alluvate ametnike ja töötajate teenistus- või tööülesannete täitmise järele;
 - 4) saab kõigilt ameti struktuuriüksustelt talle pandud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet;
 - 5) esindab ametit peadirektorilt saadud volituste ulatuses;
 - 6) teeb peadirektorile ettepanekuid ameti töökorralduse, samuti ameti struktuuriüksuste juhtide ametikohale nimetamise või nendega töölepingu sõlmimise ning ameti ametnike ja töötajate palkade, töötasude, ergutuste või distsiplinaarkaristuste määramise kohta;
 - 7) täidab muid peadirektori antud või käesoleva määrusega sätestatud ülesandeid.

(4) Peadirektori asetäitja ja keskuse juhi täpsemad ülesanded määratakse ametijuhendis.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

§ 13. Ameti struktuur

(1) Ameti struktuuriüksused ja nende alluvus on toodud määruse lisas (lisa 5).

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(2) Ameti struktuuriüksuse ülesanded määratakse struktuuriüksuse põhimääruses, mille kehtestab peadirektor.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(2²) [Kehtetu -RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(3) [Kehtetu -RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(4) [Kehtetu -RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(5) Ameti koosseisu võib kuuluda väljaspool struktuuriüksust asuv teenistuskoh, mis allub vahetult peadirektorile, peadirektori asetäitjale või keskuse juhile.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

(6) Lõikes 5 nimetatud teenistuskoha ülesanded sätestatakse ametijuhendis või töölepingus.

[RT I, 09.05.2020, 1- jõust. 01.06.2020]

§ 14. Ameti komisjon

(1) Peadirektor võib moodustada ameti tegevusalas nõuandva õigusega alalisi ja ajutisi komisjone. Komisjonil võib olla ka otsuste langetamise õigus, kui see tuleneb otseselt seadusest.

(2) Komisjon moodustatakse peadirektori käskkirjaga, milles määratakse komisjoni ülesanded, esimees ja liikmed ning ülesannete täitmise tähtajad.

(3) Teiste valitsusasutuste ametnike ja töötajaid võib komisjoni liikmeks määrata selle asutuse juhi nõusolekul. Komisjoni töösse võib kaasata väljaspool riigiteenistust olevaid isikuid nende nõusolekul.

(4) Komisjonil on õigus pöörduda ameti struktuuriüksuse poole oma tööks vajalike andmete ja dokumentide saamiseks.

4. peatükk

Ümberkorraldamine ja lõpetamine

§ 15. Ameti ümberkorraldamine ja lõpetamine

Ameti tegevus korraldatakse ümber või lõpetatakse seaduse alusel.

5. peatükk

Rakendussäte

§ 16. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

[Lisa 1 Välisluureameti embleem](#)
[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

[Lisa 2 Välisluureameti teenetemedalid](#)
[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

[Lisa 3 Välisluureameti teenistusmedal](#)
[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]

[Lisa 4 Välisluureameti aumärk](#)
[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

[Lisa 5 Struktuuriüksused ja nende alluvus \(„salajasel” tasemel riigisaladus\)](#)
[RT I, 06.07.2022, 3- jõust. 01.08.2022]